

Onderzoek

Röntgenonderzoek van de borsten (mammografie)

Op de beelden van de mammografie kunnen we kleine veranderingen in het weefsel al zien. Soms ook als ze nog niet voelbaar zijn.

Vaak wordt de mammografie samen met aanvullend onderzoek gedaan. Dit onderzoek wordt bij mannen en vrouwen gedaan. Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is vrijwel hetzelfde als bij vrouwen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

Als u een verwijzing voor het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis heeft, is de eerste stap een bezoek aan de afdeling Radiologie. Binnen het Borstcentrum werkt de afdeling Radiologie samen met een verpleegkundig specialist.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

(073) 553 36 00

Maandag t/m vrijdag 8.00 - 17.00 uur

Hoe verloopt het onderzoek?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over het onderzoek.

Vorbereiding

Bent u zwanger of zou u dit kunnen zijn?

Röntgenstraling kan schadelijk zijn voor het ongeboren kind. Bent u zwanger of zou u dit kunnen zijn? Bespreek dan met uw arts of het onderzoek kan worden uitgesteld. Daarnaast meldt u dit óók altijd aan de laborant, voorafgaand aan het onderzoek.

Bent u pas zwanger geweest of geeft u borstvoeding?

Dan is de mammografie moeilijker te beoordelen. De mogelijkheid bestaat dat het onderzoek wordt uitgesteld. Na overleg met de behandelend arts en de radioloog kan dan in eerste instantie een echografie gemaakt worden.

Verzorging

Graag van tevoren baden of douchen. U mag geen deodorant en geen bodymilk gebruiken.

Begeleiding

Wij raden u aan u door een vertrouwd persoon te laten begeleiden, die tijdens het onderzoek op u wacht in de wachtkamer.

De dag van het onderzoek

Wat voor kleding trekt u aan?

Tijdens het onderzoek moet uw bovenlichaam ontbloot worden. Houdt u hiermee rekening bij uw kledingkeuze.

Waar meldt u zich?

Meldt u zich op tijd voor uw afspraak bij de afdeling Radiologie, op de locatie die op de afspraakbevestiging staat die u heeft ontvangen. Meldt u aan bij de gele aanmeldzuil of bij de balie. Hierna neemt u plaats in de wachtruimte. Als u aan de beurt bent wordt u opgehaald.

Wat gebeurt er tijdens het onderzoek?

De laborant maakt de opnamen. Vóór het maken van de opnamen stelt de laborant u enige vragen. Deze informatie heeft de radioloog nodig bij het beoordelen van de beelden.

De laborant maakt opnamen van de linker- en rechterborst om beide borsten met elkaar te kunnen vergelijken.

- Bij vrouwen worden per borst 2 opnamen gemaakt. Er worden dus in totaal 4 opnamen gemaakt.
- Bij mannen wordt per borst 1 opname gemaakt. Er worden dus in totaal 2 opnamen gemaakt.

De laborant legt uw borst op een plaat en drukt met een tweede plaat het borstweefsel kortdurend samen. Meestal is de druk wat vervelend, soms zelfs pijnlijk. Toch is dit samendrukken van de borst nodig om de beelden goed te kunnen beoordelen.

Soms geeft de mammografie niet voldoende informatie en is nader onderzoek nodig. Er kunnen aanvullende foto's worden gemaakt. De mammografie kan ook worden aangevuld met een echografie. Dit is een onderzoek waarbij uitgezonden geluidsgolven worden opgevangen en omgezet tot een beeld. Als een echografie nodig is, volgt dit meestal aansluitend op de mammografie.

Bij een echografie wordt een afbeelding van de borst gemaakt met behulp van ultrageluidsgolven. Er wordt een geleidingsvloeistof - een soort gel - op de borst aangebracht. De radioloog of laborant onderzoekt de borst over uw borst te bewegen met een klein apparaat (een transducer). Dit onderzoek is niet pijnlijk.

Zijn er bijwerkingen of risico's?

Bij dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van röntgenstraling. Door de moderne technieken die in ons ziekenhuis worden toegepast, is het risico van de röntgen-straling minimaal.

Mogelijk vervolgtraject

In de meeste gevallen geeft het onderzoek voldoende informatie en kunt u weer naar huis. In een aantal gevallen is nader onderzoek nodig. Houdt u er rekening mee dat de tijd die u op de afdeling Radiologie zult verblijven, afhankelijk is van het mogelijke vervolgtraject.

Tomosynthese van de borst

Na een röntgenonderzoek van de borsten (mammografie) kan de radioloog kiezen voor een tomosynthese om een bepaald gebied in de borst preciezer te onderzoeken.

Bij een tomosynthese worden met behulp van hetzelfde röntgentoestel waarmee ook de mammografie wordt gemaakt, meerdere dunne opnamen gemaakt van het borstweefsel. Het onderzoek verloopt ongeveer op dezelfde manier als een mammografie.

De uitslag van dit onderzoek krijgt u tegelijk met de uitslag van de mammografie.

Veelgestelde vragen

Hoe lang duurt het onderzoek?

De mammografie duurt ongeveer 20 minuten. Is er aanvullend onderzoek nodig, houdt u dan rekening met een totale onderzoeksduur van ongeveer 60 minuten.

Van wie krijg ik de uitslag?

U krijgt de uitslag later via uw behandelend arts (specialist).

Is er met u nog geen afspraak gemaakt voor de uitslag van dit onderzoek? Belt u dan zelf naar de polikliniek waar u onder behandeling bent om hiervoor een afspraak te maken.

Ik kan niet naar de afspraak komen, wat moet ik doen?

Kunt u niet naar de afspraak komen? Geef dit dan zo snel mogelijk (minstens 24 uur voor het onderzoek) aan ons door via telefoonnummer (073) 553 36 00. We kunnen dan in uw plaats een andere patiënt helpen.

Ik heb nog vragen, waar kan ik die stellen?

Neemt u dan contact op met Radiologie/Borstcentrum, telefoonnummer (073) 553 36 00 of per e-mail: borstcentrum@jzbz.nl.

Voor meer informatie over het Borstcentrum kunt u kijken op onze website: www.borstcentrumjzbz.nl

(<https://www.borstcentrumjzbz.nl/>).

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis moet u meenemen: een geldig legitimatiebewijs, uw JBZ-patiëntenpas en uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO). Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

De afdeling Radiologie

Op de afdeling Radiologie (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/radiologie>) is de radioloog verantwoordelijk voor de onderzoeken. De radioloog is een arts die gespecialiseerd is in het uitvoeren en beoordelen van deze onderzoeken. De radiodiagnostisch laborant of physician assistant assisteert de radioloog bij de uitvoering van de onderzoeken. Ook kunnen zij deze onderzoeken in opdracht van de radioloog zelfstandig uitvoeren.

Bekijk uw zorgverzekering

Het is uw eigen verantwoordelijkheid na te gaan of u verzekerd bent voor de zorg waarvoor u naar het Jeroen Bosch Ziekenhuis komt. Bekijk van tevoren uw polisvoorwaarden of informeer bij uw zorgverzekeraar (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kosten-en-zorgverzekering>).

MijnJBZ

Via de beveiligde website MijnJBZ (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjzbz>) kunt u thuis uw persoonlijke en medische gegevens inzien zoals die in het JBZ bekend zijn.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Radiologie (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/radiologie>)

Borstcentrum (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/borstcentrum>)

Meer informatie

BIRADS-classificatie

(<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/birads-classificatie-bij-een-mammografie-tomosynthese-enof-echo-onderzoek-van-de-borsten>)

Bij dit onderzoek geeft de radioloog een zogenaamde BIRADS-classificatie af.

Code RAD-044